

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างการคำนวณ

ค.1 การคำนวณความเค้นแรงดึง (Tensile strength) และเปอร์เซ็นต์การยืดตัว (Elongation at break) ของเยื่อแผ่น PES14+PVA1.0/PVA0.01

สมการที่ใช้คำนวณคือ Tensile strength (σ) $= \frac{F}{A}$ ค.1

เมื่อ F = แรงดึง
 A = พื้นที่หน้าตัด

Elongation at break (%EL) $= \frac{L_f - L_0}{L_0} \times 100$ ค.2

เมื่อ L_f = ความยาวของเกจหลังจากดึงจนขาด
 L_0 = ความยาวของเกจเริ่มต้น

ข้อมูลในการทดลองมีดังนี้

ตารางที่ ค.1 ข้อมูลคุณสมบัติเชิงกลของเยื่อแผ่น PES14+PVA1.0/PVA0.01

ชนิดเยื่อแผ่น	Area	Maximum load	Tensile strength (σ)	Gauge length	Deflection at maximum load	Elongation at break (%EL)
	mm ²	N	(MPa)	mm	mm	(%)
PES14+PVA1.0/PVA0.01	1.6	5.823	3.639	30.00	3.679	12.265

จากสมการ ค.1 และ ค.2

$$\sigma = \frac{F}{A}$$

$$= \frac{5.823}{1.6}$$

$$= 3.07 \text{ MPa}$$

$$(\%EL) = \frac{L_f - L_0}{L_0} \times 100$$

$$= \frac{33.679 - 30.00}{30.00} \times 100$$

$$= 12.265$$

ค.2 การคำนวณการดูดซึมของเยื่อแผ่น PES+PVA/PVA และการหลุดออกของ PVA

$$\text{สมการที่ใช้ในการคำนวณคือ Water absorption (\%)} = \frac{W_{Wet} - W_{Dry2}}{W_{Dry1}} \times 100 \quad 3.1$$

$$\text{PVA loss (\%wt)} = \frac{W_{Dry1} - W_{Dry2}}{W_{Dry1}} \times 100 \quad 3.2$$

เมื่อ W_{Dry1} = น้ำหนักของเยื่อแผ่นแห้งก่อนแช่ในน้ำ DI (กรัม)
 W_{Wet} = น้ำหนักของเยื่อแผ่นเปียกหลังแช่ในน้ำ DI (กรัม)
 W_{Dry2} = น้ำหนักของเยื่อแผ่นแห้งหลังแช่ในน้ำ DI (กรัม)

ข้อมูลการทดลองมีดังนี้

ตารางที่ ค.2 น้ำหนักของเยื่อแผ่น PES14+PVA0.1/PVA0.01 ก่อนและหลังแช่น้ำ DI เป็นเวลา 3 วัน

เยื่อแผ่น	น้ำหนัก			Water absorption (%) (3 วัน)	PVA loss (%wt)
	Dry 1	Wet	Dry 2		
PES14+PVA1.0/PVA0.01	0.1166	0.6557	0.1165	462.350	0.0429

$$\begin{aligned} \text{จากสมการที่ 3.1 และ 3.2 Water absorption (\%)} &= \frac{W_{Wet} - W_{Dry2}}{W_{DRY2}} \times 100 \\ &= \frac{0.6557 - 0.1165}{0.1165} \times 100 \\ &= 462.350 \% \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{PVA loss (\%wt)} &= \frac{W_{Dry1} - W_{Dry2}}{W_{Dry1}} \times 100 \\ &= \frac{0.1166 - 0.1165}{0.1166} \times 100 \\ &= 0.0429 \% \end{aligned}$$

ค.3 การคำนวณค่าฟลักซ์

ในส่วนของการคำนวณ ได้ทำการยกตัวอย่างการคำนวณค่าฟลักซ์น้ำ, ค่าฟลักซ์ของสารละลายโปรตีน และค่าความต้านทานต่างๆ ของเยื่อแผ่น PES14+PVA1.0 แสดงดังตาราง ค.3

ตารางที่ ค.3 ผลการทดลองการกรองโปรตีนของเยื่อแผ่น PES14+PVA1.0

สภาวะการทดลอง: ความดัน 200 kPa อัตราการไหล 0.877 L/min และอุณหภูมิ 25±1°C

μ_w	μ_v	J_w	J_v	J_w'	BSA (g/l)		ความต้านทาน ($\times 10^{13} \text{ m}^{-1}$)			
($\times 10^{-4}$ Pa.s)	($\times 10^{-3}$ Pa.s)	(L/m ² .h)			C_p	C_R	R_m	R_t	R_{cp}	R_f
8.98	1.03	575.56	60.49	409.98	0.0188	0.9808	0.1391	1.1099	0.7701	0.1893

สมการที่ใช้ในการคำนวณคือ $J_v = \frac{V}{At}$ ค.3

- เมื่อ J_v = ฟลักซ์ของสารละลาย (L/m².h)
- V = ปริมาตรของสารละลายที่ไหลผ่านเยื่อแผ่น (L)
- A = พื้นที่หน้าตัดของเยื่อแผ่น (m²)
- t = เวลา (h)

ข้อมูลในการทดลองมีดังนี้

- ปริมาตรของสารละลายที่ไหลผ่านเยื่อแผ่น PES14+PVA1.0 = 0.0942 L
- พื้นที่หน้าตัดของเยื่อแผ่น PES14+PVA1.0 = $1.964 \times 10^{-3} \text{ m}^2$
- เวลา = 0.0833 h (ทำการเก็บปริมาตรเพอมีเอททุกๆ 5 นาที)

จากสมการที่ (ค.3)

$$J_v = \frac{V}{At}$$

$$= \frac{0.0942 \text{ L}}{(1.964 \times 10^{-3} \text{ m}^2) \times (0.0833 \text{ h})}$$

$$J_v = 575.56 \text{ L/m}^2 \cdot \text{h}$$

ค.4 การคำนวณค่าความต้านทาน

ค.4.1 การคำนวณค่าความต้านทานของเยื่อแผ่น

สมการที่ใช้ในการคำนวณคือ $R_m = \frac{\Delta P}{\mu_w J_w}$ ค.4

เมื่อ	R_m	=	ความต้านทานของเยื่อแผ่น (m^{-1})
	ΔP	=	ความดันที่ให้กับระบบ (Pa)
	μ_w	=	ความหนืดของน้ำสะอาด (Pa.s) ที่ 25 °C มีค่า 8.98 x 10 ⁻⁴ Pa.s
	J_w	=	ฟลักซ์ของน้ำสะอาดก่อนการใช้งาน

จากสมการที่ (ค.4)

$$R_m = \frac{\Delta P}{\mu_w J_w}$$

$$= \frac{200 \times 10^3 \text{ Pa}}{(8.98 \times 10^{-4} \text{ Pa.s}) \times \left(575.56 \frac{\text{l}}{\text{m}^2 \text{h}}\right) \times \frac{10^{-3} \text{ m}^3}{3600 \text{ s}}}$$

$$= 0.1391 \times 10^{13} \text{ m}^{-1}$$

ค.4.2 การคำนวณค่าความต้านทานรวม

สมการที่ใช้ในการคำนวณคือ $R_t = \frac{(\Delta P)}{\mu_v J_v}$ ค.5

เมื่อ	J_v	=	ฟลักซ์ของสารละลายผ่านเยื่อแผ่น ($m^3/m^2.s$)
	ΔP	=	ผลต่างความดันที่ให้กับสารละลาย (Pa)
	μ_v	=	ความหนืดของสารละลาย (Pa.s) (สารละลายที่ใช้คือ สารละลายโปรตีน BSA มีความหนืด = 1.03 x 10 ⁻³ Pa.s)
	R_t	=	ความต้านทานรวมต่อการไหลผ่าน (m^{-1})

จากสมการที่ ค.5

$$R_t = \frac{\Delta P}{\mu_v J_v}$$

$$R_t = 1.1099 \times 10^{13} \text{ m}^{-1}$$

ค.4.3 การคำนวณความต้านทานชั้นคอนเซนเตรชันโพลาริซ์และความต้านทานจากการเกิดฟาวลิง

ความต้านทานชั้นคอนเซนเตรชันโพลาริซ์และความต้านทานจากการเกิดฟาวลิง มีความสัมพันธ์กับความต้านทานเยื่อแผ่นและความต้านทานรวม ดังสมการที่ (2.4) สมการที่ใช้ในการคำนวณคือ

$$J'_w = \frac{\Delta P}{\mu_w \times (R_m + R_f)} \quad \text{ค.6}$$

$$R_t = R_m + R_{cp} + R_f \quad (2.4)$$

จากสมการที่ (ค.6)

$$R_m + R_f = \frac{\Delta P}{\mu_w \times J'_w}$$

$$0.1399 \times 10^{13} + R_f = \frac{200 \times 10^3 \text{ Pa}}{(8.98 \times 10^{-4} \text{ Pa}\cdot\text{s}) \times \left(409.98 \frac{\text{l}}{\text{m}^2 \cdot \text{h}}\right) \times \frac{10^{-3} \text{ m}^3}{3600 \text{ s}}}$$

ดังนั้น $R_f = 0.1893 \times 10^{13} \text{ m}^{-1}$

จากสมการที่ (2.4) $R_{cp} = 1.1099 \times 10^{13} - 0.1391 \times 10^{13} - 0.1893 \times 10^{13}$

$$R_{cp} = 0.9774 \times 10^{13} \text{ m}^{-1}$$

ค.5 การคำนวณหาค่าเปอร์เซ็นต์การกักกัน

การคำนวณหาค่า เปอร์เซ็นต์การกักกันสามารถหาได้จาก ความเข้มข้นของโปรตีนที่อยู่ในสายเพอมีเอทและสายรีเทนเทท

สมการที่ใช้ในการคำนวณคือ $R = \left[1 - \left(\frac{C_p}{C_r}\right)\right] \times 100\% \quad (2.8)$

เมื่อ $C_p =$ ความเข้มข้นของตัวถูกละลายทางด้านเพอมีเอท

$C_r =$ ความเข้มข้นของตัวถูกละลายทางด้านรีเทนเทท

จากสมการที่ (2.9) $R = \left[1 - \left(\frac{0.0191}{0.9784}\right)\right] \times 100$

$$R = 98.05 \%$$

